

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

**Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

**Stefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul programului instituțional de cercetare pentru anii 2024–2027, etapa anului 2024, 220101 ” Suport științific la valorificarea resurselor sectorului zooveterinar, selecția și adaptarea de noi rase și hibridi, tehnologii și metode curative inofensive, în condiții de reziliență climatică”, director de proiect: Dr. Oleg MAȘNER, Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor, IP „Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară”, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali (Biroul Secției Științe ale Vieții Nr.3 din 25 februarie 2025)

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului

Scopul și obiectivele propuse în anul 2024 au fost îndeplinite în totalitate. În baza cercetărilor a fost stabilite calitățile productive și reproductive a taurinelor de rasă Holștein de origine olandeză și franceză, a raselor omologate de ovine și caprine, testate performanțele genetice și productive la suine, diversificate sursele furajere și optimizată tehnologiile de alimentație pentru porcine, păsări și rumegătoare, evaluat materialul biologic de berbec, efectuate cercetări asupra sănătății păsărilor.

2. Diseminarea rezultatelor obținute

Pe baza rezultatelor obținute în cadrul subprogramului, au fost publicate 31 de articole în diverse reviste: Web of Science cu FI - 5; în reviste din străinătate - 9; în Registrul Național - 1; în culegeri de lucrări științifice editate peste hotare - 2; în conferințe naționale - 4; teze în lucrările conferințelor peste hotare - 9, brevet de invenție - 1. Relevanța rezultatelor cercetărilor realizate a fost confirmată prin acordarea de Diplome și Medalii (13) la diverse Saloane de invenție și inovații din țară și de peste hotare.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare

Valoarea socio-economică a rezultatelor proiectului este dată de crearea de nuclee de selecție ale animalelor de fermă din speciile bovine, ovine, caprine, suine ce permite dezvoltarea sectorului zootehnic și economiei reale. Introducerea preparatului PMC-3 în alimentația prepelițelor a rezultat într-o creștere a producției de carne și ouă, generând profituri suplimentare semnificative

pentru fermieri. Creșterea eficienței tratamentelor și protejarea sănătății animalelor s-a asigurat prin monitoring-ul științific al agenților patogeni bacterieni și parazitari, revelarea rezistenței acestora la preparatele sanitar-veterinare, fiind elaborate metode inovative de combatere a bolilor. S-a obținut 1 brevet de invenție și 4 cereri depuse pentru acordarea brevetelor de invenție.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat.

Ponderea tinerilor din numărul total al executorilor – 24,1%. Totodată în realizarea proiectului participă un doctorand.

Punctajul mediu acordat: 29,1

Concluzii și recomandări:

Se remarcă o coeziune exemplară în ce privește planificarea cercetărilor (obiective) cu rezultatele obținute, care prin implementarea sa pot contribui la creșterea productivității animalelor agricole în femele zootehnice din țară. Elaborarea și testarea de noi rețete de nutrețuri sau a utilizării preparatelor bioactive, prezintă o cale sigură spre îmbunătățirea fonului nutrițional pentru animalele de fermă și prin urmare creșterea productivității lor și menținerea bunăstării lor, obținerea producțiilor calitative și inofensive. O soluție importantă în ceea ce privește menținerea și fortificarea sănătății păsărilor a fost propusă prin realizarea monitoringului bacteriologic în sectorul avicol, fapt ce permite reducerea incidenței bolilor și a pierderilor economice. Cele din urmă demonstrează o valoare aplicativă sporită a cercetărilor realizate, dar, totodată, și o abordare a unor aspecte teoretice ale problemelor științifice cercetate.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva GUDUMAC

Conducător adjunct al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Ion TODERAȘ

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela ROMANCIUC